

Märta Stenevi: Tal på Miljöpartiets kongress 2021

Talare

Märta Stenevi
Språkrör, Miljöpartiet

Datum

17 oktober 2021

Plats

Örebro

Det är när jag hör tystnaden som det sjunker in.

Att naturen har blivit tyst. Och det är inte tystnaden som brukade fylla mig med kraft under skogspromenaden. Utan en skrämmande tystnad.

Det har kommit krypande men nu kan vi höra den, tystnaden. Tystnaden från allt färre humlor och bin i luften, fåglar som inte längre fyller himlen med sång.

Allt fler arter hotas av utrotning när deras hem försvinner. Skogen, vår gröna lunga, är satt under hård press av stora kalhyggen och snabbväxande trädplantage. Haven blir allt mörkare och töms på liv - tystnar.

De extrema väderhändelserna blir allt fler, det märkte vi inte minst i somras. Med översvämningarna här i Sverige och i Tyskland, och bränderna som utplånade hela byn Lytton i Kanada på en enda dag.

Det låter lite som introt till en katastroffilm. Men det är det inte. Det här är vår nya verklighet. Det händer här och nu.

Miljöpartiet bildades ur miljørörelsen. Då, för 40 år sedan, såg vi att de andra partierna varken hade modet eller insikterna för att kunna skydda vår natur, våra skogar, våra hav. Och även om många fler politiker och partier nu pratar om klimatet och miljön, så backar de när det gäller. Det finns bara ett parti i Sveriges riksdag som står upp för klimat och miljö. Och det är vi.

Miljöpartiet har under dom senaste sju åren i regering tagit strid för klimatet och miljön i varje förhandling. Vi har påmint om att det är här och nu vi måste agera. Det är nu vi måste fatta besluten för att rädda klimatet, naturen och vår jord. Inte sen, inte någon annanstans. Utan här och nu.

Klimatpolitik gör skillnad. En grön industrirevolution växer fram i norra Sverige, och för med sig tusentals nya jobb och framtidstro. Fordonsflottan ställs om i rekordfart när allt fler av de nya bilar som säljs är eldrivna. Och naturreservaten blir fler och större, när pengar avsätts till det i budgeten.

Nu är det dags att göra mer. Dags att öka takten i klimatomställningen. Därför vill vi skärpa klimatmålen. Därför vill vi investera 100 miljarder per år i klimatomställning och välfärd - för att bygga ett modernt grönt folkhem.

Det är mycket pengar. Men det är NU vi måste investera i omställningen, för att inte bygga in ännu högre kostnader i framtiden. Genom att satsa på en investeringsbudget frigör vi pengar i statens drift. Vi frigör pengar till klimatreformer men också till bättre arbetsvillkor för den personal som vårdar våra äldre och till fler vuxna i skolan för våra barn, till fler poliser för att krossa gängkriminaliteten och till höjda pensioner för de som har minst pengar att röra sig med. Det är nu vi ska investera oss ur klimatkrisen. Inte sen, inte någon annanstans. Utan här och nu.

Naturens tystnad må skrämma oss idag. Men det är i den tystnaden vi höjer våra röster.

Det är i tystnaden kvinnor dör.

När frågor inte ställs, när ljuden från lägenheten bredvid ignoreras och kvinnor lämnas ensamma med eftervåldet.

Var tredje vecka mördar en man en kvinna som han har eller har haft en relation med. Var tredje vecka. Kvinnor som inte fick leva klart sina liv. Barn som förlorar sin mamma.

Ja, var tredje vecka dör en kvinna på grund av mäns våld mot kvinnor. Och varje dag lever kvinnor med rädslan för om dom ska överleva nästa gång han börjar slå. Varje dag betalar män för att begå grova sexuella övergrepp. Varje dag utsätts tjejer för trakasserier och kränkningar i vardagen. Och varje dag lever flickor och

kvinnor, män och hbtqi-personer, i den förkrossande tystnad som följer med hedersförtrycket och hedersvåldet.

Den tysta pandemin, brukar det kallas. Mäns våld mot kvinnor.

I våras tändes ett hopp i mig om att den inte längre skulle vara tyst. Om att vrålet från #metoo till slut skulle nå den politiska debatten och rapporteringen. Under en liten stund hamnade mäns våld mot kvinnor i fokus för den politiska debatten, där det alltid borde vara.

Men så kom en sommar med regeringskris och diskussionen upphörde, och när jag deltog i riksdagens partiledardebatt i höstas så var det bara ett enda parti som pratade om mäns våld mot kvinnor. Miljöpartiet. Hos de andra partierna hördes istället en öronbedövande tystnad.

Miljöpartiet bildades ur kvinnorättsrörelsen, ur övertygelsen att kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter i den här världen. Därför har vi i 40 år tagit kampen för kvinnors rättigheter. För jämställda löner, för jämställd föräldraledighet, för jämställd representation. Mot våldet.

I tio års tid slet vi för att få en samtyckeslag på plats. Nu har vi tagit fram ett historiskt omfattande 40-punktspaket mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Och i nästa års budget finns stora satsningar för att bekämpa våldet.

Men kampen stannar inte här. Den måste fortsätta. När hatet och övergreppen flyttat ut på nätet måste lagstiftningen följa efter. De plattformar som indirekt tjänar pengar på barns utsatthet för sexuell exploatering och på människohandel måste ta sitt ansvar för att stoppa övergreppen. Det ska inte gå att köpa sig ur samtyckeslagen. Och förtalslagstiftningen ska inte utnyttjas som hämnd mot kvinnor som bryter tystnaden.

För så länge en enda kvinna blir slagen har vi inte gjort tillräckligt. Vi ska bryta tystnaden. Vi ska vara megafoner för vrålet. Vi ska gå från #metoo till #notonemore.

Det är i tystnaden vår demokrati eroderar.

I tystnaden som brer ut sig när människor lever i skräck för den organiserade brottsligheten. När alla vet, men ingen vågar berätta. När politiker pratar mycket om, men alltför sällan med de som drabbas hårdast av våldet.

I tystnaden eroderar vår demokrati.

När förslag om att sätta in militär mot vår egen befolkning möts med tystnad. När partier vill utlysa undantagstillstånd och införa visitationszoner och det möts av tystnad. När det inte ens blir debatt om förslag som vi normalt förknippar med auktoritära stater - då kväver tystnaden demokratin.

Miljöpartiet bildades ur fredsrörelsen. Ur kampen för mänskliga rättigheter och tron på alla människors lika värde. Ett tryggt samhälle som skyddar sina invånare är en förutsättning för demokrati. Under de senaste decennierna har grov brottslighet och dödligt våld fått fäste i Sverige. Om alla barn i Sverige ska ges samma möjligheter att växa upp till starka och fria vuxna måste gängen krossas. Polis och myndigheter ska ges de verktyg som krävs för att slå sönder den svarta ekonomin och låsa in de kriminella.

Gängen ska krossas - inte rättsstaten. Inte barns framtidstro. Högern pratar gärna om krav. Vi vill prata om förväntningar. Om att tro så starkt på barns förmåga att vi också vill sätta in de resurser som krävs för att de ska få den uppväxt och utbildning de förtjänar.

Miljöpartiet bildades ur miljörörelsen, kvinnorörelsen och fredsrörelsen. För att vi bar på övertygelsen att den här planeten, den har vi endast fått till låns av våra barn.

Att det är vår skyldighet att lämna över den i ett bättre skick än när fick den. För att ge våra barn den bästa möjliga starten i livet.

Den övertygelsen bärs vi fortfarande av.

Kära vänner, vi är maskrosor. I 40 år har vi gått före, visat vägen.

Det möter motstånd.

När vi pratade om solenergi och vindkraft fnös moderaterna och försökte rädda kolkraften i Sverige. Nu beräknas vind snart gå om kärnkraften i svensk energiproduktion.

När vi sa att finansmarknaden behöver dra sig ur fossila investeringar skakade man på huvudet. Nu talas det om det ekonomiska hotet från klimatkrisen i varenda finansstidning.

När vi pratade om gröna jobb, om hur omställningen kommer skapa nya industrier, hette det att miljöpartiet hotade jobben. Nu har snart varje partiledare med självaktning låtit sig fotograferas med bygghjälms i norra Sverige.

Och när vi drev samtyckeslagen hö-hö-höade högermännen kränkt om att behöva skriva avtal med flickvännen - nu har de fällande domarna för våldtäkt ökat med 75%.

Listan kan göras lång med exempel där vi gått före och sedan fått andra med oss. Trängselskatten, klimat- och industrikliven, reformeringen av EU:s utsläppshandel.

Och vi ska fortsätta vara stigfinnare. Nu är det dags att investera oss ur klimatkrisen. Investera i gröna transporter, i grön basindustri och innovationer. I sol och vind, i robusta elsystem. Och vi ska investera i människor.

Klimat och rättvisa hänger ihop. Den här helgen har vi tagit en lång rad nya beslut för ett hållbart samhälle. Vi ska gå till val på att sänka skatterna - men inte för de som har mest utan för de som behöver det bäst. Vi ska gå till val på att bygga ut järnvägen och rusta upp vägar så att de blir säkra, i hela landet.

Vi ska gå till val på att varje vuxen i vårt land behövs och ska hitta sin roll i samhället, och vi ska gå till val på att ge varje unge i landet framtidstro och utbildning. Vi har höga förväntningar på de barn som växer upp i Sverige, därför att vi tror på dem. För att vi vet att barn som omges av vuxna som ser dem, som tror på dem, som förväntar sig att de lyckas och kommer hjälpa dem nå dit, det är barn som växer upp till starka trygga vuxna.

Vi ska gå till val på att laga trygghetssystemen. Att den som förlorar sitt jobb ska kunna betala hyran tills man fått ett nytt. Att den som inte längre kan arbeta kan leva tryggt på sin sjukersättning. Att pengarna räcker även för den med lägst pension. Och att den som har lite inte ska betala en större del av sin inkomst än den som har mycket - oavsett om inkomsten kommer från arbete eller kapital.

Mina vänner, vi är maskrosor. Envisa, tålmodiga, sega. Vi är naturen som bryter igenom asfalten. Just nu pågår ett intensivt kampanjande mot oss. Men vi kommer inte tystna.

Vi kommer fortsätta ställa oss upp och säga att kejsaren är naken.

Att moderaternas enda klimatförslag, kärnkraften, inte är nåt annat än en snuttefilt för handlingsförlamade och ängsliga politiker som inte orkar förändra.

Att kristdemokratiska vårdnadsbidrag fortfarande inte kan kallas jämställdhetspolitik.

Att den liberala kompassen har gått sönder när man vill göra upp om rättspolitik med ett högerpopulistiskt parti som vill sätta in militär mot utsatta områden.

Och hur sura och kränkta de än blir kommer vi fortsätta peka på det som högern absolut inte vill prata om:

Att det är ett brutalt underbetyg till den svenska borgerligheten att det enda sättet man klarar att driva sin politik på är att kasta alla liberala värderingar överbord och sätta sig i knät på ett parti med rötterna i vit makt-rörelsen.

Det är kanske inte så konstigt att M, KD och L så gärna vill diskutera färgval - om det innebär att de slipper prata om att de måste luta sig mot SD för att ha en chans att regera.

Miljöpartister, nu går vi snart till val. Vi gör det från en stabil plattform av politik för klimat och rättvisa. Vi gör det med politik för att bygga ett modernt

grönt folkhem. Ett folkhem som står fast vid liberala och demokratiska värderingar, som skyddar minoriteters rättigheter och tar hand om varandra när vi behöver det. Som värnar en stark rättsstat och en välfärd som fungerar i HELA landet. Och som bygger sin framtid utan att fortsätta en huvudlös överexploatering av vår planet och våra naturresurser.

Socialism och kapitalism har misslyckats med att lösa vår tids stora utmaningar. Vi är gröna. Vi ser möjligheterna i den omställning som måste ske, när den går hand i hand med politik för rättvisa.

Klimat och rättvisa är grunden för ett modernt grönt folkhem.

I tystnaden från fåglar som inte sjunger, trapphus som ekar av ohörda rop på hjälp och dom uteblivna protesterna när demokratin hotas. I den tystnaden ska vi höja våra röster.

När vi nu går till val, 40 år efter att vi bildades, så vill jag sluta i den dikt som jag vet är central för många av er, precis som den är för mig. Orden skrevs av Ingrid Sjöstrand för över 40 år sedan, mitt i brinnande kvinnokamp för rättvisa. Och de är mer relevanta än någonsin:

Elda under din vrede med maktens nyheter
Dämpa inte din smärta över livet
som stjäls ifrån oss
Trösta inte din sorg över världen som våldtas inför våra ögon
Elda under din vrede

Miljöpartister, maskrosor. Kära vänner.

Nu eldar vi under vår vrede och går till val för klimat och för rättvisa.

Tack.

Taggar

2020-tal, 2021, Kvinna, Miljöpartiet, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/marta-stenevi-tal-pa-miljopartiets-kongress-2021>